

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.024/2021/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Nónay Gábor egyéni ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Szabó Zsanett ügyvéd (cím) által képviselt I.r. alperes neve I. rendű és II.r. alperes neve II. rendű (mindketten: cím), a személyesen eljáró III.r. alperes neve III. rendű (cím) és a dr. ... jogtanácsos (cím) által képviselt VI.r. alperes neve (cím) VI. rendű alperesek ellen közös tulajdon megszüntetése iránt indított perben a Miskolci Törvényszék 21.P.20.545/2020/22. szám alatti részítélete ellen az I.-II. rendű alperesek által 29. és 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes és az I. rendű alperes 2002. június 29. napján kötöttek házasságot, házassági életközösségük 2008. május 4. napján szakadt meg, házasságukat a S.-i Városi Bíróság 7.P.20.493/2008/43. sorszám alatti részítéletével jogerősen felbontotta.

[2] A felperes és az I. rendű alperes 2002. július 4. napján az Amerikai Egyesült Államokba utazott munkavégzés céljából, onnan 2003 júniusában tértek haza Magyarországra.

[3] A házastársak 2005 májusában kezdődött beruházással a II. rendű alperes – az I. rendű alperes édesapja – tulajdonában álló és a III. rendű alperes jelzálogjogával terhelt S. 2.../5 helyrajzi szám alatt feltüntetett, természetben S., A. E. u. szám alatti ingatlanra a tulajdonos, valamint a jelzálogjogosult hozzájárulásával a tetőtér beépítésével lakást alakítottak ki. A kivitelezés 2005 májusától 2006 decemberéig tartott, a közös beruházás költsége, annak műszaki tartalmára tekintettel 13 300 000 forintot tett ki. A lakás 2006. december 7. napján kelt használatbavételi engedélyét S. Város címzetes Főjegyzője 26913-9/2016. szám alatt adta ki, a felek 2006 decemberében költöztek be az ingatlanba.

[4] A beruházás előtt a II. rendű alperes tulajdonában álló ingatlan forgalmi értéke 43 200 000 forint volt, az ingatlan értékét a tetőtéri lakás 7 200 000 forinttal emelte, így a beruházást követően az ingatlan teljes értéke 50 400 000 forintra nőtt.

[5] A beruházást a felperes és az I. rendű alperes nagyjából közös vagyonból valósította meg, melynek forrása részben a házastársak részére a VI. rendű alperesi jogelőd Z. Takarékszövetkezet által a 2005. július 29. napján 01/0371/2015. számon megkötött hitelszerződés alapján folyósított 4 500 000 forint kölcsön, a VI. rendű alperesi jogelőd által a 2005 júliusában megkötött támogatási szerződés alapján megfizetett 900 000 forint, és a 2008. április 22. napján megkötött támogatási szerződés alapján folyósított 1 500 000 forint támogatásból, valamint a házastársak által biztosított közös vagyonból történt.

[6] A VI. rendű alperes jogelődjé a 4 500 000 forintos kölcsönből a feleknek 2005. október 10. napján 2 875 000 forintot, 2005. november 11. napján 1 175 000 forintot, 2007. július 5. napján 45 000 forintot folyósított, míg a megszületett gyermekre megkötött támogatási szerződés alapján 2005. november 8. napján 575 000 forintot, 2006. augusztus 24. napján 235 000 forintot, míg 2007. február 6. napján 90 000 forintot utalt ki.

[7] A felperes édesapja, K. J. 2006. június 22. napján a R. Bank Zrt.-vel kötött kölcsönszerződést, melynek alapján részére a pénzintézet 20 076,87 svájci franknak megfelelő 3 500 000 forint kölcsönt nyújtott a hitelcél megjelölése nélkül. Ezt az összeget K. J. a felperes részére ajándékozta, mely összeget a felperes és az I. rendű alperes az ingatlanberuházás során használta fel.

[8] A felperes lényegét tekintve valamennyi eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmében annak a megállapítását kérte, hogy a perbeli ingatlanon az I. rendű alperessel együtt végzett ráépítés eredményeként a II. rendű alperessel közös tulajdonuk keletkezett, ráépítés és házastársi vagyonközösség jogcímén ő 425/5040 arányú tulajdonjogot szerzett. Kérte továbbá az I. rendű alperessel fennálló házastársi vagyonközösség megszüntetését akként, hogy a bíróság az I. rendű alperes tulajdonába adja a felperes 425/5040 arányú tulajdoni illetőségét 3 311 338 forint megváltási ár ellenében. Másodlagos és negyedleges kereseti kérelmében kérte a tulajdonszerzésének ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését és az I-VI. rendű alperesek kötelezését ennek tűrésére. A kereset indokaként hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanra az I. rendű alperessel részben közös vagyonuk, részben a felperesi különvagyonot képező 3 500 000 forint felhasználásával ráépítettek, melyre tekintettel a felperes a keresetben meghatározott hányadban az ingatlanon az ingatlan-nyilvántartáson kívül tulajdont szerzett.

[9] Az I. rendű alperes a közös vagyon megosztása iránti kereset teljesítését nem ellenezte, nem vitatta, hogy ráépítéssel a II. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanon ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdont szereztek. Álláspontja szerint azonban tulajdonszerzésük egymás között egyenlő arányban történt: mind a felperest, mind az I. rendű alperest az ingatlanból 360/5040 tulajdoni hányad illeti meg, nem ellenezte a felperes tulajdonjogának ennek megfelelő bejegyzését az ingatlan-nyilvántartásba. Előadása szerint a beruházást a VI. rendű alperes jogelődjétől kapott összegek mellett az ő különvagyonából finanszírozták. Állította, hogy korábbi házasságát követő vagyonmegosztásból és keresményből 1 827 000 forint megtakarítással rendelkezett, ebből a házasságkötést megelőzően 800 000 forintot használtak fel, azonban az Egyesült Államokból történő visszautazásukat követően ezt a különvagyon javára megtérítették. Különvagyonát képezte továbbá a Sz. Gy. által 2003 júniusában visszafizetett kölcsönből származó 720 000 forint, illetőleg a korábban tulajdonát képező Fiat Punto típusú személygépkocsi 2002. szeptember 27. napi értékesítéséből befolyt 1 050 000 forintos vételár is, mely összegeket a beruházásra fordították. Állította továbbá, hogy II. rendű alperes 2 000 000 forint ellenében járult hozzá a tulajdonában lévő ingatlan padlásterének beépítéséhez, a II. rendű alperes felperessel szemben ebből következően fennálló 1 000 000 forintos megtérítési igényét rá engedményezte. Előadása szerint az Egyesült Államokból hazahozott megközelítőleg 4 000 000 forintból 800 000 forintot a különvagyonára részére teljesítettek, 1 600 000 forintból egy Nissan Almera típusú személygépkocsit vásároltak, míg a megmaradt részt felélték. Vitatta, hogy a felperes a szüleitől 3 500 000 forintot kapott volna ajándékba, a felperes szülei előadása szerint a kölcsön összegét saját ingatlanuk felújítására fordították. Az I. rendű alperes nem ellenezte a közös tulajdon megszüntetésének a felperes által kért módját, azonban álláspontja szerint – figyelemmel a közös adósság törlesztésére – az elszámolás eredményeképpen a felperes köteles részére érték-kiegyenlítést fizetni.

[10] A II. rendű alperes ellenkérelmében elismerte, hogy a felperes és az I. rendű alperes a ráépítéssel ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdont szereztek 360/5040-360/5040 tulajdoni arányban, mely tulajdoni hányadra nem ellenezte a felperes tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését. Ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

[11] A III. rendű alperes és VI. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezték.

[12] Az elsőfokú bíróság részítéletében megállapította, hogy a S. 2.../5 helyrajzi számú ingatlan 425/5040 arányban ráépítés és házastársi közös vagyon jogcímén a felperes tulajdonát képezi és a II., III. és VI. rendű alpereseket ennek tűrésére kötelezte. Kötelezte a felperest 168 000 forint, a II. rendű alperest 252 000 forint feljegyzett illeték, az I. rendű alperest 127 214 forint állam által előlegezett költség megfizetésére. Megállapította, hogy további 84 810 forint összegű állam által előlegezett költség az állam terhén marad. Kötelezte a II. rendű alperest a felperes javára 325 000 forint perköltség megfizetésére és rendelkezett a részítélet jogerőre emelkedését követően a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal S.-i Földhivatali Osztályának megkereséséről a felperesi tulajdoni hányad bejegyzése, illetőleg II. rendű alperes tulajdoni hányadának módosítása érdekében.

[13] A részítélet indokolásában kifejtette, hogy a házasfelek idegen ingatlanon végzett közös beruházásából következően két jogviszony keletkezett: az egyik a ráépítő házasfelek és az idegen ingatlan tulajdonosa között, a másik pedig a házastársak között. Megállapította, hogy a perben alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 137. § (3) bekezdése és a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának ráépítés jogkövetkezményeiről szóló 7. számú állásfoglalása alapján a felperes, az I. és a II. rendű alperes között közös tulajdon jött létre, az 1959. évi Ptk. 116. § (1) bekezdése alapján a felperes alappal tart igényt ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonszerzése alapján tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásban történő feltüntetésére. Az I. rendű alperes ilyen irányú igénye jelen perben a II. rendű alperessel azonos perbeli pozíciójára tekintettel nem teljesíthető.

[14] A bizonyítékok mérlegelésével – kiemelve a használatbavételi engedély keltét és a felek beköltözésének időpontját – megállapította, hogy a felek a lakás kialakítását ténylegesen 2006 decemberében fejezték be. Az I. és a II. rendű alperes a perben nem tudták bizonyítani, hogy a beruházás már 2006. június 21. napjára befejeződött, mivel L. I. tanúvallomása lerontotta az általa aláírt, 2005. október 3. napján kelt igazolás tanúsító erejét; az okirat és V. Z. tanúvallomása ellentétben állt az alperesek által az egyes szakipari munkákat elvégző vállalkozóktól beszerzett írásbeli nyilatkozatokkal.

[15] A többször kiegészített igazságügyi ingatlanforgalmi szakvélemény alapján rögzítette, hogy a beruházás befejezésekor a teljes ingatlan értéke 50 040 000 forint, míg a ráépített lakás ezen belüli értéke 7 200 000 forint volt. A szakértői véleményt aggálytalannak tekintette, rögzítve, hogy sem a S. A. magánszakértő által elkészített értékbecslés, sem V. Z. tanúvallomása nem volt alkalmas az abban foglaltak megkérdőjelezésére. A ráépítést végző felperes és az I. rendű alperes mindezekre tekintettel beruházásuk értéknövelő hatásának következtében a II. rendű alperes ingatlanán 720/5040 arányban az ingatlan-nyilvántartáson kívül közös tulajdont szereztek.

[16] A felperes és I. rendű alperes közötti jogviszony tekintetében rögzítette, hogy a perben alkalmazandó, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27. § (1) bekezdésébe foglalt közös vagyoni vélelemmel szemben az érdekelt fél volt köteles bizonyítani az állított különvagyoni befordulást.

[17] Az I. rendű alperes nem bizonyította, hogy 3 597 000 forint különvagyont használtak fel a felek az építkezéshez. Az ... Bank Zrt. által az I. rendű alperes nevében vezetett értékpapír-számla 2012. évi forgalmát tartalmazó kivonat a kezdő egyenleg hiányában nem volt alkalmas az alperesi állítás igazolására, a házasságkötést követően a számlára befizetett összegeket közös vagyomból teljesítettnek kell tekinteni. A Fiat Punto személygépkocsi vételárának és a Sz. Gy. által visszafizetett kölcsön összegének átadását kizárólag az I. rendű alperes és szülei állították, de még az I. rendű alperes édesanyja is azt vallotta: nem volt lényeges, hogy mi történik a fiának esetlegesen átadott pénzzel, hiszen volt közös pénze a fiataloknak. Szintén nem volt alkalmas az I. rendű alperes különvagyoni befordulásának

igazolására az általa becsatolt 4 db 2005. augusztus 25. és szeptember 26. napja közötti, összesen 4 365 269 forint értékű számla sem, mivel a felperesek közös előadása szerint az USA-ból mintegy 4 000 000 forint megtakarítással rendelkeztek, melyből a Nissan Almera megvásárlását követően is mintegy 2 400 000 forintnak kellett rendelkezésre állnia, a II. rendű alperes pedig maga nyilatkozta, hogy az egyik 2005. szeptemberi számlát a kibocsátás idejében ő fizette meg a fiatalok helyett.

[18] Bizonyítottak találta ugyanakkor 3 500 000 forint felperesi különvagyon befordulását az építkezésbe, mivel azt az elfogulatlanak nem tekinthető felperesi közeli hozzátartozókon túl V. L., B. B., B.-M. Zs., valamint Mné Sz. J. tanúvallomása is alátámasztotta. A felperes szülei által a felperesnek juttatott ajándék a Csjt. 28. § (1) bekezdés b) pontja szerint különvagyonnak minősült, melyet a házastársi vagyontársaság fennállása során a tetőtér beépítését célzó beruházásra használtak fel, ezért a felperes és az I. rendű alperes által megszerzett 720/5040 tulajdoni hányad a házastársakat nem egyenlő arányban, hanem a felperesre kedvezőbb, 453/5040-267/5040 arányban illetné meg. A perben alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 215. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel ugyanakkor az elsőfokú bíróság a felperes tulajdoni arányát az általa keresetben megjelölt 425/5040 arányban állapította meg.

[19] A felperes pernyertességének arányát 60 %-os mértékben állapította meg, az 1952. évi Pp. 81. §-ára tekintettel ezen pernyertességi arány figyelembevételével rendelkezett az összesen 212 024 forint állam által előlegezett szakértői költség, illetőleg a felperes személyes illetékfeljegyzési jogára tekintettel feljegyzett kereseti illeték megfizetéséről. Szintén a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel kötelezte a II. rendű alperest a felperes javára ügyvédi munkadíj megfizetésére.

[20] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükben elsődlegesen kérték az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását az 1952. évi Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján, míg másodlagosan – módosított fellebbezésükben – kérték az elsőfokú részítélet megváltoztatásával a felperes perbeli ingatlanban megszerzett tulajdoni hányadát 267/5040 tulajdoni arányban megállapítani. Kérték továbbá annak a megállapítását, hogy a felperesnek 350 000 forint tartozása áll fenn a felperes (valószínűleg I. rendű alperes) felé, értékkülönbség elszámolása jogcímén.

[21] Fellebbezésük szerint az elsőfokú bíróság tévesen ítélte meg az alperesi és a felperesi különvagyonokat. Az I. rendű alperes az értékpapír-számla 2012. évi forgalmát tartalmazó kivonattal, okiratokkal és tanúvallomásokkal igazolta, hogy a korábbi házasságából és megtakarításból 1 827 000 forint, a Fiat Punto típusú személygépkocsi értékesítéséből 1 050 000 forint, a Sz. Gy. által visszafizetett kölcsön összegéből 720 000 forint különvagyon volt. Tanúvallomásokkal bizonyította, hogy a jármű vételárát és a visszafizetett kölcsönt részére a II. rendű alperes az USA-ból való hazatérésük alkalmából rendezett vacsorán átadta. A különvagyon meglétét igazolja az is, hogy a lakásvásárlási kölcsön és szociálpolitikai támogatás első részletének folyósítását megelőzően már 4 365 269 forint értékű számlát egyenlítették ki, melyre az I. rendű alperes különvagyonán túl egyéb forrással nem rendelkeztek. Az elsőfokú bíróság tévesen állította a házasságkötést követően visszafizetett összegek közös vagyoni jellegét, hiszen ugyanaz a számlakivonat bizonyítja mindkét pénzmozgást, és ami különvagyon pénzt volt kifizetéskor, az különvagyon pénzt marad befizetéskor is. Továbbra is állították, hogy az Egyesült Államokban megspórolt 3 000 000 forintból 1 600 000 forintért 2005. július 28. napján Nissan Almera személygépkocsit vásároltak, míg a fennmaradó 1 400 000 forintot a házaspár felélték. Az elsőfokú bíróság ítéletében nem indokolta meg, hogy mindezen bizonyítékokat miért vetette el.

[22] Hivatkoztak arra is, hogy 2005. október 3. napján az ingatlan már beköltözhető állapotban volt, melyet a Z. Takarékszövetkezethez benyújtott jelentés igazol. Az igazoláson a ténylegesen elkészült munkákat L. I., az építés műszaki vezetője húzta alá, a készültségi fok százalékos mértékét A. Kné, a Z. Takarékszövetkezet műszaki ellenőre jegyezte fel. A dokumentumon a készültségi fok feltüntetésére L. I. nem volt jogosult, az elsőfokú bíróság megalapozatlanul tulajdonított kiemelkedő jelentőséget a L. I. tanúvallomásában mutatkozó bizonytalanságnak.

[23] Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor bizonyítottnak találta a felperes különvagyonának építkezésbe befordulását. Az erről nyilatkozó felperesi szülők mellett nem volt elfogulatlan, kívülálló tanú V. L., Mné Sz. J. és Sz. Lné sem. A felperes szülei az általuk felvett pénzintézeti kölcsön összegét saját ingatlanuk felújítására használták fel.

[24] Az I.-II. rendű alperesek fellebbezésükben hangsúlyozták továbbá, hogy az építkezéshez a II. rendű alperes 2 000 000 forint megfizetése ellenében járult hozzá, mely összeget a felperes és az I. rendű alperes a részére még nem fizetett meg. Ennek megfizetését teljes egészében az I. rendű alperes vállalta magára, melyhez a II. rendű alperes hozzájárult. Jogi álláspontjuk szerint a felperes és az I. rendű alperes tulajdoni hányadának forgalmi értéke 7 200 000 forint, melyből a felperes jutója ennek fele része, 3 600 000 forint. Ebből levonandó az alperesi oldal által megfizetett törlesztőrészek fele része (2 025 000 forint), a visszaváltott USA dollár fele része, mely építkezésre lett fordítva (400 000 forint), a Fiat Punto vételárából eszközölt ráfordítás fele (525 000 forint), a Sz.Gy. részéről visszafizetett kölcsön fele (360 000 forint) és a II. rendű alperes felé fennálló tartozás fele (1 000 000 forint), az elszámolás eredményeképpen a felperes 350 000 forintot tartozik megfizetni az I. rendű alperes javára. Az elsőfokú részítélet ugyan rögzíti, hogy a per során törölték a szociálpolitikai támogatás biztosítására bejegyzett 900 000 forint és járuléka, illetőleg 1 500 000 forint és járuléka, valamint 759 375 forint és járuléka biztosítására bejegyzett jelzálogjogot, azonban arról megfeleldezik, hogy azt az alperesek teljesítették.

[25] A felperes Pf. 4. sorszám alatt bejelentette, hogy a felek egyezségi tárgyalásokat folytatnak. Arra az esetre, ha az nem vezet eredményre, fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú részítélet helybenhagyását kérte.

[26] A III. és VI. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

[27] Az ítéltábla a fellebbezést az 1952. évi Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt nem találta alaposnak.

[28] Az I.-II. rendű alperesek elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult, melynek körében mind az 1952. évi Pp. 252. § (2) bekezdését, mind (3) bekezdését felhívták, azonban ezen fellebbezési kérelmüknek részletes indokát nem adták, nem jelölték meg az elsőfokú eljárásban elkövetett lényeges, az ügy érdemére is kiható eljárási szabálysértéseket, illetőleg azt sem, hogy a bizonyítás kiegészítése, illetőleg megismétlése mennyiben és mely körülményekre tekintettel indokolt.

[29] A 29. sorszám alatti fellebbezésben utaltak arra, hogy az elsőfokú bíróság sem az I. rendű alperes különvagyonai ráfordítását, sem a házaspár által közösen felvett kölcsönre az I. rendű alperes által az életközösség megszakadása utáni befizetett összegeket nem számolta el, annak ellenére, hogy ez utóbbi tényét az ítélet tényállásában is rögzítette. Az elsőfokú bíróság az 1952. évi Pp. 213. § (2) bekezdésében adott felhatalmazással élve a felperes önállóan is elbíráható tulajdonjog megállapítása iránti keresetéről döntött kizárólagosan részítéletével. A házassági vagyonszétválás megszüntetésére irányuló kereseti kérelem vonatkozásában, mely körben az I. rendű alperes az elsőfokú eljárás során a beruházáshoz való hozzájárulás fejében a II. rendű alperes javára általa hivatkozottan járó

összeg, illetve a kölcsöntörlesztés elszámolását kérte, döntés még nem született, e tekintetben a per a felek között folytatódik. Az I-II. rendű alperesek az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmeikben, de még 29. sorszám alatt benyújtott fellebbezésükben is a hivatkozott I. rendű alperesi különvagyoni beruházás elszámolását nem a tulajdoni arány megállapítása során, hanem a házastársi közös vagyon megosztása során megejtendő elszámolás körében kérték (a felperes jutóját csökkentették ezen összegek fele részével). Az elsőfokú bíróság döntése az 1952. évi Pp. 215. §-ában foglaltak szerint nem terjedhet túl az ellenkérelmen sem. Mivel a fentiek szerint az állított különvagyoni beruházás elszámolását az alperesek az elsőfokú eljárás során nem a tulajdoni arányok megállapítása, hanem a közös tulajdon megszüntetése körében kérték, az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül mellőzte a felperesi tulajdoni arány megállapítása során ezek elszámolását, figyelembevételét.

[30] Az I-II. rendű alperesek csupán az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően, a 32. sorszám alatti fellebbezés kiegészítésében állították, hogy a házaspár nem egymás között egyenlő arányban szereztek a ráépítéssel tulajdont, hanem a felperesre terhebben 267/5040 – 453/5040 tulajdoni arányban, mely az 1952. évi Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközik.

[31] Az I-II. rendű alperesek 32. sorszám alatti fellebbezés kiegészítésükben sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, miért nem találta bizonyítottnak az I. rendű alperes 3 597 000 forintos különvagyoni ráfordítását, mellyel tartalmánál fogva az 1952. évi Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti indoklási kötelezettség megsértését állították. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor részítélete 14. és 15. oldalain külön alcímekben („Az I. rendű alperes különvagyona”) tartalmazza annak indokait, hogy az I. rendű alperes állítását miért nem találta bizonyítottnak. A bíróság indoklási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [3169/2019. (VII.10.) AB határozat indoklás (32) bekezdés, illetve 3107/2016. (V.24.) AB határozat indoklás (38) bekezdés]. Az indoklási kötelezettség az 1952. évi Pp. 221. § (1) bekezdésében meghatározott követelménye mindösszesen azt az elvárást támasztja az ítélettel szemben, hogy a döntés indoklása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki, melynek az elsőfokú részítélet megfelel.

[32] A fellebbezés emellett az 1952. évi Pp. 206. § sérelmét állítva hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen mérlegelte, abból helytelen tényállást állapított meg és anyagi jogszabálysértéssel hozta meg részítéletét. E hivatkozások azonban megalapozottságuk esetén is csak az elsőfokú ítélet megváltoztatásának alapjául szolgálhatnak. Az ítéltábla az alperesek által nem hivatkozott eljárási szabálysértést sem észlelt, az ítélet hatályon kívül helyezésének az 1952. évi Pp. 252. § (2) bekezdésében meghatározott indoka nem áll fenn.

[33] Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából szükséges bizonyítást is lefolytatta, az I-II. rendű alperesek fellebbezésükben sem jelöltek meg olyan tény, körülményt, melyre vonatkozóan további bizonyítást tartanak szükségesnek, bizonyítási indítványt sem terjesztettek elő; az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése az 1952. évi Pp. 252. § (3) bekezdésében megjelölt okból sem indokolt.

[34] Az ítéltábla az elsődleges fellebbezési kérelem megalapozatlanságára tekintettel a részítéletet érdemben vizsgálva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felmerült bizonyítékok egybevetése, okszerű értékelése alapján a tényállást helytállóan állapította meg és abból levont jogi következtetései is helyesek.

[35] Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel rögzíti, hogy a Csjt. 27. § (1) bekezdése szerint törvényes vélelem szól amellett, hogy a vagyonszösség tartama alatt szerzett vagyontárgyak és teljesített kötelezettségek a közös vagyonhoz tartoznak,

megszerzésük nem olyan jogcímen, illetve nem olyan vagyomból történt, melyre tekintettel valamelyik házastárs különvagyonába került volna, és a közös vagyonhoz tartozó tárgy a házastársak egyenlő arányú osztatlan közös tulajdona. Ezért nem annak van elsősorban jelentősége, hogy a házaspár az adott vagyontárgy megszerzéséhez szükséges jövedelemmel, megtakarítással rendelkeztek-e, hanem annak, hogy az adott vagyontárgy megszerzésére ténylegesen a házastársi közös vagyon terhére, vagy valamely házaspár különvagyonából, illetőleg valamely házaspárnak juttatott, a PK 281. szerinti különvagyont képező szülői ajándék felhasználásával került-e sor. A különvagyoni befordulás tényét az erre hivatkozó félnek kell bizonyítania.

[36] A perben a felperes állította, hogy a lakás kialakítását a házaspár részben közös vagyomból, részben 3 500 000 forint különvagyonának felhasználásával végezték. A közös vagyoni vélelemre tekintettel a felperesnek kizárólag a 3 500 000 forint különvagyoni ráfordítást kellett bizonyítania. Hasonlóképpen az I. rendű alperesnek is saját állított különvagyoni ráfordítását kellett bizonyítania, bármely fél bizonyításának sikertelensége esetén a nem bizonyított rész tekintetében a forrás közös vagyoni jellegét kell vélelmezni. Nem a felperesnek kellett bizonyítani, hogy az építkezés megkezdésekor a felek a szükséges induló összeggel rendelkeztek, hanem az I. rendű alperesnek kellett volna ennek ellenkezőjét igazolnia. Önmagában az I. és a II. rendű alperes erre vonatkozó személyes előadása bizonyítására nem alkalmas, az I-II. rendű alperesek az elsőfokú bíróság bizonyítási teherre történő kioktatása ellenére ezen állításukra bizonyítást nem ajánlottak fel, az állítás bizonyíthatatlansága az 1952. évi Pp. 164. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperesek terhére esik.

[37] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helytálló mérlegelésével állapította meg, hogy az I. rendű alperesi különvagyoni befordulására irányuló bizonyítás nem vezetett eredményre.

[38] A fellebbezésben is hivatkozott értékpapírforgalmi kimutatás ugyanis nem rögzíti az értékpapír-számlán található, felhasználható tényleges összegeket, csupán a meghatározott időszakokra eső ki- és befizetések összegét, csak azt bizonyítja, hogy a házasságkötést megelőzően a számlára több részletben 1 956 000 forintot fizettek be, arról 2 538 000 forintot fizettek ki. Az igazolásból nem állapítható meg az sem, hogy az értékpapír-számlán 2002. december 27. napján összesen milyen összeget kezeltek, az sem megállapítható, hogy a felek házasságkötését követően teljesített befizetések valamely fél különvagyonából vagy a felek közös vagyonából történtek-e. A kimutatás kizárólagosan a 2002. január 23. és december 27. közötti pénzmozgásokat tartalmazza, semmilyen bizonyító erővel nem rendelkezik abban a vonatkozásban, hogy a beruházás megkezdésekor, 2005 májusában akár ezek az összegek rendelkezésre álltak-e, az I. rendű alperes javára ekkor kezeltek-e O. O. vagy egyéb befektetési jegyet, és ha igen, milyen összegben. Csupán alperesi állítás, hogy az 1 827 000 forint összeg az igazolás kiállítását követő 2,5 év múlva is rendelkezésére állt, bizonyítás hiányában ez tényként nem állapítható meg.

[39] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperesek kétséget kizáróan nem igazolták azt sem, hogy az I. rendű alperes különvagyont képező Fiat Punto személygépkocsi 1 050 000 forintos vételárát, illetőleg a Sz. Gy. által a II. rendű alperes kezéhez visszafizetett 720 000 forintot a II. rendű alperes a házastársak Amerikai Egyesült Államokból történő hazaérkezését követően ténylegesen átadta az I. rendű alperesnek. Azonban még ezen állítás elfogadása esetén sem bizonyították az I-II. rendű alperesek, hogy az állításuk szerint 2003 júniusában megfizetett összeg az építkezés megkezdésekor (2005. május) még az I. rendű alperes rendelkezésére állt. Erre vonatkozóan az I-II. rendű alperesek sem tanúbizonyítást nem ajánlottak fel, sem okirati bizonyítékot nem

szolgáltattak, érdemben nem is nyilatkoztak arról, hogy az I. rendű alperes ezen összegeket mikor, hol és milyen módon kezelte.

[40] Önmagában az, hogy a felek a pénzügyi kölcsön első részletének folyósítását megelőzően is nagyobb összegű kifizetéseket teljesítettek, a Csjt. 27. § (1) bekezdésében meghatározott közös vagyoni vélelemre tekintettel nem alkalmas az I. rendű alperesi különvagyon és annak befordulása bizonyítására. A törvényi vélelem alapján ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy a felek ezen összegeket közös vagyonuk terhére teljesítették, az I. rendű alperes a fent már kifejtettek szerint a perben nem bizonyította, hogy az építkezés megkezdésekor közös vagyonnal a házaspár nem rendelkeztek.

[41] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok az 1952. évi Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti, okszerű mérlegeléssel állapította meg ugyanakkor, hogy a felek a felperes szülei által a felperes részére 3 500 000 forintot adtak át a beruházásra, mely összeg a PK 281. számú állásfoglalás alapján felperesi különvagyonnak minősül, és azt a felek a beruházás során használták fel. A felperesi szülők által felvett kölcsön felhasználásáról nem csupán az érdektelennek valóban nem tekinthető felperesi szülők és a felperes testvére, hanem B.-M. Zs. (a felperes barátnője és az I. rendű alperes unokatestvére) és B. B. tanúk is a felperessel egyezően nyilatkoztak. A tanúk meghallgatásuk előtt részletesen nyilatkoztak a peres felekhez fűződő viszonyukra, melyből elfogultságuk nem következik. Önmagában az, hogy az I-II. rendű alperesek a házassági bontóperben tett tanúvallomása miatt neheztelnek B.-M. Zs.-ra, nem lehet alapja a vallomása kirekesztésének. Hasonlóképpen nem indokolja B. B. tanú vallomásának mellőzését, az I-II. rendű alpereseknek a tanú házastársával vállalkozási jogviszonyban fennállt vitája. Tévesen hivatkoztak az I-II. rendű alperesek arra, hogy az elsőfokú bíróság az I-II. rendű alperesi hozzátartozók vallomását teljes egészében kirekesztette, míg a felperesi hozzátartozók vallomását elfogadta, a részítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a felperesi hozzátartozókat is elfogultnak tekintette (15. oldal 5. bekezdés), a felperesi különvagyoni ráfordítást arra tekintettel találta csupán igazoltnak, hogy az elfogultnak minősülő tanúvallomások mellett azt elfogulatlan tanúk (V. L., B. B., B.-M. Zs. és Mné Sz. J.) is alátámasztották.

[42] Az I-II. rendű alperesek állították, hogy 2006 júniusában ezen összegre nem is volt már szükség, hiszen az építkezés még a felperesi szülők hitelfelvétele előtt lényegében befejeződött. Az 1952. évi Pp. 164. § (1) bekezdése alapján ezen állítást szintén az I-II. rendű alperesek voltak kötelesek bizonyítani, ám – ahogyan az elsőfokú bíróság is megállapította – a bizonyításuk e kérdésben sem volt eredményes. A 2005. október 3. napján kelt „Bejelentés az elvégzett munkákról” okirat, összevetve a per során rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal is, nem igazolja, hogy a beruházás 2005. október 3. napján már 90 %-os készültségi fokban volt. E körben kiemelkedő jelentősége volt az okiratot felelős műszaki vezetőként aláíró L. I. tanúvallomásának, aki elmondta, hogy télen kérték tőle az első szemlét, amikor még nem döntöttek a kivitelezésről, és a következő évben, másik télen költözhetnek be a fiatalok, mivel akkor lehetett olyan állapotú az újonnan kialakított lakás, hogy oda beköltözhetnek (21.P.22.263/2011/116. sorszám alatti jegyzőkönyv 4. oldal második bekezdés). Előadása szerint elképzelhető volt, hogy a bejelentésen megjelölt készültségi fok tévesen szerepelt, a pénzügyi csak esetlegesen ellenőrizte annak valóságtartalmát, így nem kizárt akár jelentős eltérése a valós készültségi foktól. A csatolt bejelentés tanulmányozását követően sem állította egyértelműen, hogy a készültségi foknál feltüntetett egyes munkálatokra vonatkozó szavakat ő húzta alá, ugyanakkor biztosan állította, hogy a keltezés nem tőle származik. Arra sem tudott határozottan nyilatkozni, hogy pénzügyi részéről A. Kné ténylegesen a helyszínen ellenőrizte-e a bejelentésben foglaltakat. Ezen bizonytalanságok feloldására esetlegesen A. Kné és egyéb tanúk meghallgatásával kerülhetett

volna sor, további bizonyítást azonban e körben az I-II. rendű alperesek nem indítványoztak. A bejelentést aláíró tanú vallomása alkalmas volt az abban foglaltak valóságtartalmának megkérdőjelezésére, így a bejelentést az előadásuk kétséget kizáró bizonyítékaul elfogadni nem lehetett.

[43] Szintén nem bizonyította kétséget kizáróan a beruházás 2006. június 21-i befejezését V. Z. tanúvallomása. A tanú nem tudott egyértelműen nyilatkozni arról, mikor járt a lakásban, előbb azt 2005-2006. nyarára tette, majd előadta, hogy nem tudja évszámhoz kötni az alapító okirat szerkesztésével kapcsolatos munkát, csak úgy, hogy vagy 2005. vagy 2006., ennél pontosabban azonban nem tudja meghatározni (21.P.22.263/2011/104. sorszám alatti jegyzőkönyv 9. oldal harmadik bekezdés). Figyelembe vette továbbá az ítéltábla, hogy habár a felek között folyamatban volt bontóperben is részletes előadást tettek az építkezés körülményeiről, illetőleg az I-II. rendű alperesek ellenkérelmüket már 2012. február 2. napján előterjesztették, először csak mintegy egy évvel később, 2013. február 28-án hivatkoztak arra, hogy az ingatlan lényegében már 2005 októberére elkészült. A lakás használatbavételi engedélyt 2006 decemberében kapott, a házaspár is ekkor költöztek be.

[44] Az ítéltábla mindezekre tekintettel egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes sikeresen bizonyította a 3 500 000 forint különvagyonának felhasználását, a különvagyoni ráfordításra tekintettel az elsőfokú bíróság, figyelemmel az 1952. évi Pp. 215. § szerinti korlátra is, helytállóan állapította meg a felperesi tulajdonszerzés mértékét.

[45] Az I-II. rendű alperesek támadták az elsőfokú bíróságnak a pernyertesség körében tett megállapítását, és ennek alapján a felek perköltségviseléséről szóló rendelkezéseit, e körben ugyanakkor a fellebbezésük indokolást nem tartalmaz; az I-II. rendű alperesek az elsőfokú részítélet e rendelkezéseit a fellebbezés tartalmából kitűnően az elsőfokú bíróságnak a per fő tárgya körében hozott döntése vitatásával összefüggésben sérelmezték. Az elsőfokú bíróság a felperes által a ráépítés és házastársi közös vagyon jogcímén előterjesztett tulajdoni igényét elbírált, a felperesi tulajdonszerzés körében a felek közötti vitát lezárta, a PK 154. számú állásfoglalás alapján lehetősége volt e körben a perköltségről is rendelkezni. A per tárgyának értéke a tulajdonjog megállapítása iránti kereseti kérelem tekintetében az 1952. évi Pp. 24. § (2) bekezdés e) pontja alapján az állított tulajdoni hányad értéke. A felperes keresetében tulajdoni igénye tárgyában külön pertárgyértéket ugyan nem jelölt meg, de a teljes ingatlan beruházást követő forgalmi értékét 84 000 000 forintban állította, az eredetileg igényelt 833/10 000 értéke ekként 6 997 200 forint, az elsőfokú bíróság által megállapított felperesi tulajdoni hányad értékére tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a pernyertesség arányát is, és helytállóan, az 1952. évi Pp. 81. § (1) bekezdésének megfelelően döntött a perköltség, az állam által előlegezett költség és feljegyzett illeték megfizetéséről is.

[46] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság részítéletét az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[47] Az I-II. rendű alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, az 1952. évi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek viselni saját másodfokú eljárással felmerült, lerótt fellebbezési illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perköltségüket. A felperes a másodfokú eljárásban perköltséget nem számított fel, III. és VI. rendű alpereseknek költsége nem merült fel, így arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

Debrecen, 2021. március 30.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró